

KİTAP TANITIMI

Mustafa TAVUKÇUOĞLU

Doç. Dr. Beyza BİLGİN, İslâm'da Çocuk, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları No: 264, Ayyıldız Matbaası, 1987, Ankara, 182 sayfa.

İnsanın eğitilmesi ve öğrenme kabiliyeti küçük çocukluk devresinde son derece esnek, kolay, çabuk ve emindir. Çocuklarda şahsiyet gelişimi, formasyonu ve temel alışkanlıkları kazanma dönemi olan 6-14 yaşlarının önemi inkâr edilemez. İnsanın yetişmesi ve yetiştirilmesi bakımından çok önemli olan çocukluk ve gençlik dönemi hakkında telif ve terceme edilmiş pek çok yazıya ve kitaba şahit olmaktadır. Geleceğin teminatı olan çocuklar öyle yetişmeliler ki, kendilerine emanet edilmiş olanlara kendilerinin kazandıklarını da ilâve edecek ve yeni bütünü kendilerinden sonrakilere devredeceklerdir.

Çocuk ve eğitimin önemini birkaç cümle ile bu şekilde belirttikten sonra, sözü, adı geçen eserin tanıtılmasına getirmek istiyoruz.

Gençlik yılı faaliyetlerinden olarak böyle bir eseri yazma fırsatı Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yazara tevdi edilmiştir. Yazar, halen Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Din Eğitimi Anabilim Dalı Başkanıdır.

Bu eser, ülkemizde İslam, eğitim ve çocuk alanlarında görülen boşluğu gidermek amacıyla hazırlanmıştır. Eserin her bölümü, yazarın kendi liadesiyle, İslâmî bilgilerle tecrübeye dayanan tecrübi bilgilerden ulaşılabilenlerin birbiriyle birleştirilmesinden meydana gelmiştir. Eser, İslam'da çocuk ve eğitimi alanında yapılacak her türlü çalışmalara ışık tutabilecek mahiyettedir.

Kitapta bölümlerden önce 3 sayfalık (ss. 5-7) yazara ait bir Önsöz bulunmaktadır. Önsözden sonra eserin beş bölümlük kısmı yer almaktadır. Bölümler sırası ile şunlardır :

I — YARADILIŞ AÇISINDAN ÇOCUK : İnsanların yaradılış açısından ortak özellikleri ve bir hedefe yönelişleri ele alınmış, Ayet ve Hadis meal-leri ve yorumlarına yer verilmiştir. (ss. 11 - 31).

II — İSLAMIN ÇOCUĞA VERDİĞİ DEĞER : İslam Dininin çocuğa verdiği önemi, çocuk sevgisinin Allah sevgisinden olduğu, Peygamberi-

mizin çocuk sevgisi, kız ve erkek çocukların aynı değerinde olduğu, çocuklara sevildiklerinin gösterilmesi gereği ve çocukların hastalıklardan korunması üzerinde durulmuştur. (ss. 35 - 57).

III — ANNE BABALARIN ÇOCUÇLARINA KARŞI GÖREVLERİ: Bu bölüm, doğumu sevinçle karşılamak ve hazırlıklı olmak, sevgide dengeyi korumak, davranışlara dikkat etmek, küçük yaşlardaki yakın ilişkiyi değerlendirmek, kaybettiğine sabredip sahip olduğunun değerini bilmek, çocukların korkularını küçümsememek, başlıklarını taşımaktadır. (ss. 61-86).

IV — ÇOCUKLARIN ANNE BABALARINA KARŞI GÖREVLERİ: Sevgi ile büyütülen çocukların sevgi ile Anne babalarına bakacakları, düşünün ihtiyarlığın en güç devre olduğu, çocukların yaşlılığı tanımaları ve ona hazırlanmaları konuları, Ayet ve Hadislerle Anne babaya karşı görevler ve davranış biçimleri ile ilgili öğütler örneklerle işlenmiştir. (ss. 89-117).

V — ÇOCUK EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİNİN ÖNEMİ: Bu bölümde çocukların, sahip oldukları özellikler ve yönelmiş oldukları hedefleri, ortak ve ayrı yönleriyle keşfederek eğitilmelerinin önemine işaret edilmekte ve şu özet başlıklar yer almaktadır:

- Ailedeki eğitim temeldir
- Çocuktaki kabiliyetleri gözetmek
- Çocuk yetiştirme yöntemlerine körü körüne bağlanmamak
- Başkalarına karşı davranışlarına dikkat etmek
- Cömertliğe ve tutumluluğa alıştırmak
- İbadete alıştırmak
- Görgü kurallarını gözetmek
- Yumuşaklıkla muamele etmek
- Dürüstlüğü öğretmek
- İşe alıştırmak.

Kitabın en hacimli olan bu beşinci bölümünden sonra (ss. 121 - 179), dipnotlarda belirtilen eserler, yazarları esas alınarak alfabetik sıra ile verilmiştir. (s. 180). Daha sonra içindekiler (ss. 181 - 182) kısmı yer almaktadır.

Kitap, Ülkemizde bu alandaki yayın boşluğunu gidermek ve yeni araştırmalarla bilime katkıda bulunacak insanlar yetiştirmek gayesiyle kaleme alınmış değerli bir eserdir.

Eğitimci olarak öğretmen, anne-baba ve çocuk eğitimiyle meşgul olanların ilk plânda okumaları gereken eser olma özelliğini taşıyan böyle bir çalışmayı ilim erbabının hizmetine sunan Sayın Doç. Dr. Beyza Bilgin'i gönülden tebrik ediyor, bu tür yayınlarının devamını diliyoruz.